

eter

NRK

NRK

Trusselvurdering
2025

Forord

NRK skal styrke og utvikle demokratiet, løfte og berike norsk og samisk språk og kultur og å samle og engasjere alle som bor i Norge. Publikum skal lett kunne finne tilbudet vårt, vite at det alltid fungerer og at de kan ha tillit til innholdet vi leverer.

Verdenssituasjonen gir i økende grad en erkjennelse av at dette viktige oppdraget kan være truet. Det fins krefter som vil hindre publisering, misbruke merkevaren NRK eller påvirke journalistikken vår. Derfor utarbeider vi hvert år en trusselvurdering, for å øke vår bevissthet, kartlegge risiko og hjelpe oss til å ta kloke valg.

Jeg håper at du som leder eller medarbeider kan ha nytte av denne vurderingen. I tråd med våre ambisjoner om å være en god samarbeidspartner deler vi den også åpent med alle som kan ha nytte av den.

Vibeke Furst Haugen
Kringkastingssjef

Foto: Eskil Wie Furunes/NRK

Innholdsfortegnelse

Vår rolle i totalforsvaret	3
Om NRKs trusselvurdering	4
Om NRKs trusselvurdering	5
Aktuelt	6
Kampen for å være relevant – og å nå alle	7
Påvirkning av journalister i nord	8
Digitaliseringens gevinster og trusler	9
Er jeg en innsider?	10
Trusler	11
Påvirkning og desinformasjon	12
Trusler mot oppetid og publiseringsevne	13
Datalekkasjer og informasjonstyveri	14
Svekkelse av tilliten til vårt innhold	15
Misbruk av NRK-merkevarer	16
Innsidevirksomhet	17
Vold, trusler og uønsket oppmerksomhet	18
Aksjonisme	19
NRKs åtte trusselkategorier	20

Vår rolle i totalforsvaret

NRKs posisjon som en nasjonal kringkaster er viktig for det norske samfunnet. Vårt ansvar for å bringe informasjon fra myndighetene ved krise og i krig innebærer at vi er en del av totalforsvaret. Det gjør at vi kan være et attraktivt mål for sabotasje eller påvirkningsaksjoner. Et NRK uten tillit i befolkningen vil ikke være i stand til å utføre verken det journalistiske oppdraget eller å oppfylle rollen i totalforsvaret.

Når vi legger våre planer og gjør våre prioriteringer for å øke vår motstandskraft, må vi erkjenne at NRK i kraft av vår posisjon og vårt oppdrag, vil kunne være mer utsatt enn andre medievirksomheter. NRK vil kunne være et symbolmål, som trusselaktører ser seg tjent med å ramme, enten som et isolert mål, eller for å oppnå noe annet.

Da de nasjonale trusselvurderinger ble lagt frem tidligere i år, ble det pekt på som sannsynlig at Russland vil forsøke å gjennomføre sabotasjeaksjoner mot mål i Norge i 2025, og det ble sagt at kinesiske agenter gjennomfører påvirkningsaksjoner i Europa.

Samtidig som NRK har en rolle i totalforsvaret, er vi et uavhengig redaktørstyrt mediehus. Derfor er det viktig å verne om våre kilder, også ovenfor norske myndigheter og

Norges allierte. I norske myndigheters trusselvurderinger omtales ikke allierte land. USA framstår med ny administrasjon i 2025 som uforutsigbare, noe som skaper større usikkerhet også for Norge.

Med dette som bakteppe, er det NRKs ansvar å sikre våre verdier og redusere våre sårbarheter. NRK må ha gode planer for å redusere konsekvensene av en uønsket hendelse og kunne gjenopprette drift så raskt som mulig. Planverk må revideres og det må øves.

Årets trusselvurdering fra NRK beskriver en alvorlig situasjon som krever handling og vår motstandskraft må øke.

Øyvind Vasaasen
Sikkerhetssjef i NRK

Foto: Ragnar Gulseth Berge/NRK

Om NRKs trusselvurdering

Om NRKs trusselvurdering

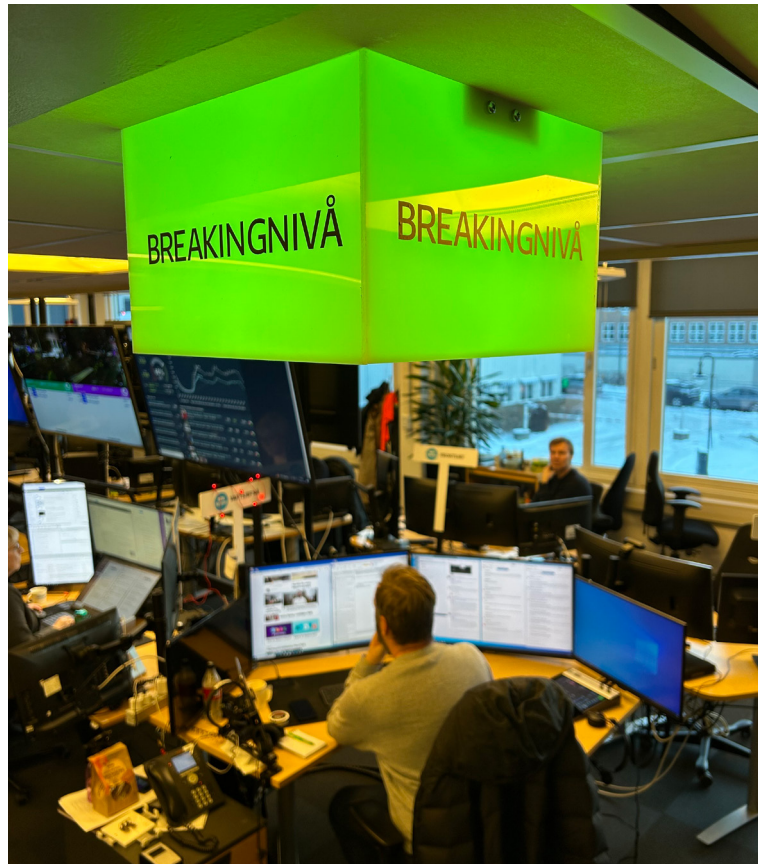

Foto: Simon Solheim/NRK

NRKs trusselvurdering dekker forventede relevante trusler mot NRK som virksomhet ett til to år frem i tid.

NRKs organisasjon skal benytte trusselnivå fremstilt i denne trusselvurderingen som en av faktorene i risikovurderinger for å anslå sannsynlighet for at en tilsiktet uønsket hendelse kan inntreffe. Trusselnivået kan i perioder eller ved enkelte prosjekter øke som følge av interne og eksterne forhold.

Trusselaktører er gruppert og fremstilt tematisk i trusselkategorier, eller tema, om du vil. En trusselaktør er noen som med viten og vilje vil utrette skade, og siden dette er NRKs trusselvurdering, er det skade på NRKs verdier vi jobber ut fra.

NRKs verdier kan overordnet deles i seks grupper: NRKs evne til å ivareta lovfestede beredskapsoppgaver, medarbeidere og gjesters liv og helse, uavhengig journalistikk, eiendom og eiendeler, oppetid på publikumstjenester og tilliten til NRK.

Trusselnivå fastsettes på en skala med fem nivåer: Svært høyt – Høyt – Moderat – Lavt – Ubetydelig. Nivå baseres på en kombinasjon av analyse og faglige vurderinger av opptil fem indikatorer, satt for aktørene innen hver trusselkategori. De fem indikatorene er:

- **Tilstedeværelse:** Er aktøren antatt til stede, eller kan den nå verdiene på andre måter (digitalt, via tredjepart eller tilsvarende)?
- **Kapasitet:** Er det antatt eller demonstrert evner hos aktører til å utføre handlingene som kan ramme NRKs verdier?
- **Intensjon:** Eksisterer det, eller antas det å eksistere, en vilje eller et ønske om å ramme NRKs verdier?
- **Historikk:** Eksisterer det påviselig aktivitet over tid mot NRK eller tilsvarende virksomheter?
- **Målvalg:** Eksisterer det ny og pålitelig informasjon som indikerer forberedelse av et nært forestående angrep direkte rettet mot NRK?

Trusselnivå er ikke det samme som risikonivå.

Risikonivå i NRK fastsettes ut fra sannsynlighet og konsekvens. Vi kan for eksempel ha et høyt trusselnivå, men gode sikkerhetstiltak kan være med på å redusere sannsynligheten for at hendelsen inntreffer, slik at samlet risiko igjen kan være lavere.

Aktuelt

Gjennom fire artikler vil vi vise aktualiteten i truslene mot NRK og belyse problemstillinger som følger av truslene.

Kampen for å være relevant – og å nå alle

Av Marius Tetlie, fungerende nyhetsdirektør

Foto: Christian Fougner/NRK

Redaktørstyrte medier kan ikke ta for gitt at de setter dagsorden og legger premissene for de brede og viktige samtalene i samfunnet. Hva skjer med demokratiet dersom influensere og det vi kan kalle solo-publisister – som ikke følger pressens etiske normer – får stadig større oppslutning?

Det har i mange år foregått en maktforskyvning fra redaktørstyrte medier til sosiale plattformer. Det er en av konsekvensene av den gjennomgripende digitaliseringen. De sosiale plattformene ledes av noen styrtrike menn og selskaper som ser ut til å motiveres av helt andre forhold enn å legge til rette for opplyste debatter og samtaler som tar utgangspunkt i sannhet og fakta.

Formålet med en offentlig finansiert allmenkringkaster er at den skal gi høy verdi tilbake til samfunnet. Dette gjelder selvsagt også kommersielle redaktørstyrte medier. For å lykkes må vi nå bredt ut til publikum og være relevante for alle generasjoner – ikke minst de som vokser opp som digitale innfødte.

Skal vi ha relevans, må vi være i stand til å speile samfunnet. Folk må kunne kjenne seg igjen i de problemstillingene vi reiser i vår journalistikk. Vi må ha innsikt i og forståelse av det som rører seg og sørge for at vi fanger opp det som opptar folk. Tilliten til mediene i Norge er fortsatt høy, og kampen for å være relevante og sannhetssøkende er det som til slutt avgjør hvor sterk gjennomslagskraft de redaktørstyrte mediene har. Dette må vi jobbe hardt for å oppnå hver eneste dag. Vi gjør feil, og da skal vi være åpne for kritikk, justere kursen og lære.

For NRK er det viktig å skape fellesopplevelsene som samler folk, og som skaper en felles tilhørighet og gir innsikt i vår samtid. Til høsten er det stortingsvalg, og vi legger ambisiøse planer for å nå gjennom lydmuren med god journalistikk.

Både demokratiet og de redaktørstyrte mediene står langt sterkere i Norge enn i USA, og fjorårets presidentvalkamp var en bekymringsfull vekker. Mediene i USA er blitt politiserte og bidrar til polarisering, tilliten er sterkt svekket, og de store redaktørstyrte mediene når i stadig mindre grad ut til den store delen av befolkningen. Maktforskyvningen til podkastere, influensere og solo-publisister ble et av vendepunktene i valgkampen. Vi er heldigvis langt ifra slike tilstander i Norge, men vi har ingen garanti for at det varer.

Hva skjer i et demokrati dersom redaktørstyrte medier blir mindre relevante? Hvilke vilkår vil det være i samfunnet for å kontrollere de med makt, ettergå kritikkverdige forhold og sørge for en opplysende og kunnskapsbasert offentlig samtale dersom mediene svekkes? I en urolig tid må vi stille oss disse spørsmålene. De må gi næring til at vi skjerper oss og klarer å holde høy journalistisk kvalitet som gir verdi tilbake til samfunnet.

Sterke, frie medier er en del av den vitale infrastrukturen i et demokrati.

Påvirkning av journalister i nord

Av Marte Lindi, distriktsredaktør i Finnmark

Ved Boris Gleb med den norsk-russiske grensa i bakgrunnen.
Foto: Kristin Humstad/NRK

Stormaktene har for lengst satt sine øyne på nordområdene, og spesielt de siste årene har interessen for verdiene og ressursene som finnes i nord, økt både nasjonalt og internasjonalt. Så hvordan er det å jobbe med journalistikk for oss i nord?

Å jobbe som journalist i Finnmark er annerledes enn å jobbe andre steder i landet. I vårt nordligste fylke er vi færre folk spredt over et stort område. Det tar rundt seks timer å kjøre fra Alta til Kirkenes, og skal vi rykke ut på nyhetsoppdrag, så tar det tid å komme seg ut.

Lange avstander gjør det også tidvis vanskeligere for journalister å opprettholde kilder man ikke alltid kan dra ut og møte. I motsatt fall kan vi komme for nær kildene fordi vi bor i det samme lokalmiljøet, og det kan oppstå press og konflikter.

Rett etter at krigen brøt ut i Ukraina i 2022, var det flere markeringer i Finnmark. Noen var til støtte for Ukraina, mens andre viste støtte til Russland. Da vi tok kontakt, ønsket ikke de prorussiske å stille opp i intervju. De er likevel tilstede og kan påvirke lokalt der de bor.

Finnmark er i dag helt sentral i sikkerhetspolitikken og i verdensbildet. Russland har lenge hatt sine øyne i nord, og nå kommer Kina etter.

Vi har blant annet satt fokus på Kirkenes havn via undersøkende redaksjon i nord. Det oppsto støy rundt dialogen mellom Kirkenes havn og det statlige shippingsselskapet Cosco fra Kina. Saken ble klaget inn til PFU, men ble ikke felt og fikk skryt for godt arbeid.

I tillegg tok regjeringen i bruk sikkerhetsloven for å vurdere nasjonal sikkerhet i havna etter publisering. Og saken ble nevnt i PSTs trusselvurdering nylig. Det viser hvor viktig tilstedeværelse og gravejournalistikk i nord er nå.

Vi må jobbe godt med våre kildevalg og være bevisste på hvem vi snakker med. Vi skal ikke unngå kilder, men må jobbe for å vite mest mulig om saken vi lager og om noen tipser oss for å skape konflikter eller destabilisere.

Vi har for eksempel lagd saker om russiske minnesmerker i Finnmark, som vi i ettertid har sett blir brukt i russisk propaganda på andre siden av vår nabogrense i nord.

I vårt område er det aktører med sterk økonomisk eller politisk interesse for naturressurser og utbygging av kraft som ønsker å påvirke journalister. Det kan øves press for å unngå noen temaer eller press for å lage saker som igjen kan true den redaksjonelle uavhengigheten.

Dette gjelder for journalister i hele landet – og i hele verden, men med små forhold og stor avstand kan journalister i nord være ekstra sårbare.

Vi ønsker saker og stemmer fra nord fordi de kan formidle vår virkelighet. Vi ønsker at det er vi som lager viktige saker fra vårt område, for vi har en dypere kunnskap om våre forhold og kildene vi har tilgjengelig. Så må vi bare være ekstra bevisste på at det alltid kan være noen som vil påvirke vår jobb den ene eller andre veien i større grad enn tidligere.

Digitaliseringens gevinster og trusler

Av Trude Årnes Kristensen, seksjonsleder sikkerhetskultur og rådgiving

Foto: Ragnhild Falch Gilberg/NRK

I årets NRK-strategi fremheves viktigheten av å vokse på digitale plattformer. NRK står samtidig i sin tids største moderniseringsprosjekt. Det er ingen tvil om hvor vi som organisasjon skal, og ei heller hva som kreves av den enkelte medarbeider for å komme dit. Vi skal rigge oss for fremtiden, og fremtiden er knalldigital!

Ordet digitalisering forbindes ofte med «gevinster» eller «gevinstrealisering», og det er opplyst og vedtatt at endringene vi nå står i medbringer mye godt for NRK. Men digitalisering og digital tilstedeværelse innebærer også nye sårbarheter og trusler som kan påvirke risikobildet for NRK.

Prosjektet «MPP», Modernisert produksjonsplattform, innebærer store endringer i dagens arbeidsflyter og teknologi brukt til innholdsproduksjon og publisering i NRK. En av de største endringene MPP introduserer, er overgangen fra SDI til IP-teknologi. Grovt oversatt betyr dette at vi ikke skal jobbe med sendinger via koaxialkabler lenger, men via internett. Vink farvel til kabeletasjen, og si hei til fleksibel innholdsproduksjon i det ganske land!

Overgangen til IP-teknologi gir oss et større teknologisk handlingsrom og frihet til å tenke nytt i utforming av produksjonsplattformen vår og måten vi arbeider på. Det finnes mange veier til Rom, og rikelig med leverandører å velge mellom på veien dit.

Fra et sikkerhetsperspektiv kan dette by på både muligheter og utfordringer. Muligheter, fordi vi gjennom moderniseringen har anledning til å hensynta og bygge inn sikkerhet fra start. Utfordringer, fordi endringer i

teknologi og arbeidsflyter også fordrer kulturendringer og ny sikkerhetspraksis. Internett er - i motsetning til kabeljunglene våre - de cyberkriminelles lekeplass. Denne lekeplassen kommersialiseres og profesjonaliseres i økende grad, slik at angrep blir stadig mer komplekse og vanskelige å avdekke. Selv det minste smutthull kan misbrukes og medføre store konsekvenser: upublisert innhold på avveie, nedetid på publikumsprodukter, eller misbruk av våre plattformer til spredning av desinformasjon, er eksempler på hendelser som kan oppstå.

Det digitale trussellandskapet skjerper derfor kravene til hvordan vi som organisasjon og som enkeltindivider må tilnærme oss sikkerhet i prosjektene våre. Det å stille riktige krav til leverandørene vi velger, etablere gode forvaltningsregimer for systemene og tjenestene våre, og sikre at medarbeidere har tilstrekkelig opplæring og er bevisst sikkerhetsrisikoene som medfølger ved bruk av IKT, har aldri vært viktigere.

Og er uhellet først ute, er det like viktig at vi på forhånd har utrustet oss med gode tiltak for å identifisere, respondere og håndtere hendelsene før de får store konsekvenser.

Er jeg en innsider?

Av Sidsel Avlund, fagleder personell- og journalsikkerhet

Foto: Ragnhild Falch Gilberg/NRK

Innsider er et ord som stadig oftere nevnes om en leser myndighetenes trusselvurderinger. Men hva legger vi i ordet, og hva betyr det for oss i NRK?

Som ansatt i NRK er jeg på innsiden av NRK både fysisk og via mine digitale tilganger. Britiske myndigheter, NPSA, definerer innsider som nettopp det; Enhver person som har eller har hatt, legitim tilgang til eller kunnskap om organisasjonens ressurser, inkludert mennesker, prosesser, informasjon, teknologi og fasiliteter.

Norske sikkerhetsmyndigheter, NSM, definerer innsider som en med legitim tilgang som utfører en handling som påfører virksomheten skade eller tap. Enten bevisst – med mål om å skade, eller ubevisst – en som blir lurt til å gi fra seg opplysninger eller på annen måte hjelper en trusselaktør til å skade bedriften, i vårt tilfelle NRK.

Disse ubevisste er det flest av, ifølge NSM, men gjennom mediene er vi kjent med flere eksempel på det som ser ut til å være bevisste innsidehandlinger her i landet, slik som en brasilianer som viste seg å være russer i universitetssektoren, en sikkerhetsvakt ved den amerikanske ambassaden siktet for spionasje, og en bankansatt i Trondheim siktet for grovt underslag.

Økonomisk vinning og innhenting av informasjon på vegne av andre stater kan virke til å være motivasjon i eksemplene over. Sinne mot egen bedrift kan være en annen motivasjon. I forbindelse med nedbemanning og omorganisering er det derfor viktig at vi tar godt vare på hverandre og at ledere går en ekstra runde for å finne de

gode løsningene, slik at vi unngår at en kollega blir så misfornøyd at det å skade NRK føles riktig.

NRK kan være ett mål for trusselaktører som ønsker å rekruttere noen på innsiden av vår organisasjon. De kan bruke lang tid på å manipulere eller presse meg eller deg til å gi fra oss informasjon eller utføre skadelige handlinger. Våre tilganger gjør oss sårbare og interessante, derfor tilbyr NRK sårbarhetssamtale til medarbeidere som kan være spesielt utsatt, enten på grunn av bakgrunn, erfaring eller funksjon her i NRK. Samtalen er forebyggende og skal gi motstandskraft om noen tar eller har tatt kontakt.

NRK er interessant, og vi må alle være mer bevisste på hva vi deler av intern informasjon. Jeg har ikke lyst til å bli en som ubevisst hjelper en trusselaktør, og det har nok heller ikke du. Blir du kontaktet av noen der du stusser på henvendelsen, meld fra til Sikkerhetsavdelingen, så skal du få råd og hjelp.

Så var det definisjonen igjen. I denne trusselvurderingen er en innsider den bevisste, en som med viten og vilje vil påføre NRK skade. Og jeg, jeg en helt vanlig ansatt, selv om jeg er på innsiden.

Trusler

Et trettitalls trusselaktører er vurdert og gruppert, og fremstilles tematisk på de neste sidene, i åtte ulike trusselkategorier.

Påvirkning og desinformasjon

Skjerm bilde fra X januar 2025

Desinformasjon er en stor utfordring. I løpet av sekunder kan usann eller villedende informasjon spres til millioner og skape motsetninger og uro. Slik informasjon har ofte til hensikt å villedende, og kan få betente politiske uenigheter ut av kontroll.

Heller ikke NRK er uberørt. Det som var et normalt politisk ordskifte i «Politisk kvarter» i januar 2025, med statsministeren og NRKs programleder, ble minutter senere tatt ut av kontekst, sammenstilt med et gammelt bilde, fremstilt som dagsaktuelt og delt på plattformen X av en norsk bruker. Innlegget ble fanget opp av Elon Musk, retweetet og umiddelbart sett av mer enn 10 millioner brukere.

Redaktørstyrte medier har gode kontrollmekanismer for å faktasjekke informasjon før publisering. Tilsvarende finnes ikke for de ledende plattformene som Facebook, Instagram, X og TikTok. Det utnytter trusselaktører effektivt. Med målrettede kampanjer kan narrativ forsterkes og flytte store grupper før viktige politiske valg. Det ble skrevet ut nyvalg i Romania etter at landets høyesterett slo fast at den prorussiske kandidaten Calin Georgescu, som vant første valgrunde, skal ha blitt favorisert på TikTok før valget i november 2024.

Naturvern, strømpriser og sentralisering av offentlige tjenester skaper naturlig debatt her hjemme. Det kan trusselaktører utnytte ved å forsterke motsetninger via sosiale medier på en måte som gjør at både redaktørstyrte medier og politikere oppfatter konflikten større enn den egentlig er. Sosiale medier sammen med kunstig intelligens (KI) er sterke våpen for en trusselaktør som ønsker å forsterke motsetninger og skape splid.

Ny politisk ledelse i USA, med tette bånd til tech-gigantene, gjør at sosiale medier i større grad blir brukt som politiske verktøy. USA har endret holdning til Russland og ser ikke lenger på dem som en digital sikkerhetstrussel. Statlige aktører jobber systematisk med å tilføre innhold til ulike KI-verktøy for å påvirke hva folk tenker og mener. Dette er momenter som NRK må være oppmerksom på i forbindelse med det kommende stortingsvalget. Forsterking av polariserende debatter er en kjent måte trusselaktører som Russland bruker for å påvirke.

Grundig kildekritikk og spørsmål om hvem den egentlige avsenderen er, er derfor viktigere enn noen gang.

Trusselnivået vurderes å være høyt.

Trusler mot oppetid og publiseringsevne

Foto: Teodor Thorstein/NRK

Det viktigste NRK gjør er å levere innhold til publikum, og skal vi velges av flere, hver dag, er oppetid og publiseringsevne en suksessfaktor.

Vi ser daglig forsøk på digitale angrep mot NRK. Dette minner oss på at trusselaktører er aktive og at NRK kan være et mål. Digitale angrep kan både ramme NRK direkte og via våre leverandører eller partnere.

Løsepengeangrep anses som den største utfordringen for norske virksomheter, skriver NSM i Risiko 2025. Kripos sine observasjoner underbygger dette. Antallet aktive løsepengevirus som rammet små og store virksomheter økte i 2024 sammenligning med 2023 viser politiets tall.

Nordea Norge fortalte i oktober 2024 om et DDoS angrep som varte i 25 dager. Det er mye! DDoS-angrep rammer alle, også NRK. Vi ser hendelser hvor våre sikringsmekanismer settes på prøve og fra tid til annen lykkes angripere over kortere tid. Selv om DDoS til nå ikke har hatt store konsekvenser for NRK, kan vi ikke utelukke at flere slike forsøk vil komme i fremtiden og med stadig flere digitale flater eksponert, blir det en vedvarende trussel NRK må forholde seg til.

Sabotasje i Norge er sannsynlig, sa PST i februar 2025, og pekte på kritisk infrastruktur som et mulig mål. Sabotasje som fenomen kan være en trussel mot vår oppetid. PST sier videre at Russland har lyktes i å gjennomføre flere titalls tilfeller av sabotasje og forstyrrende aktivitet på europeisk jord det siste året.

Det er viktig for NRK å samarbeide med andre aktører for å sikre kontinuitet under alle forhold. Redundans og beredskap er viktige elementer i en hverdag av hybride trusler. NRK inngår i totalforsvaret i Norge og må gjøre sitt for å styrke samfunnets motstandskraft i en mer uforutsigbar verden, slik justis- og beredskapsministeren sa ved fremleggelse av nasjonale trussel- og risikovurderinger i februar.

På et eller annet tidspunkt må vi anta at en trusselaktør vil kunne lykkes i å påvirke vår oppetid eller publiseringsevne i en grad som gir konsekvenser for NRK og publikum. Arbeidet med risikovurderinger i NRK må også inkludere scenarier om sabotasje. Arbeidet med kontinuitets- og beredskapsplanlegging er et nøkkelement i vår evne til å raskt gjenopprette sendeevne, slik at innholdet når publikum.

Trusselnivået vurderes å være høyt.

Datalekkasjer og informasjonstyveri

Foto: Christian Fougner/NRK

Det digitale landskapet blir stadig mer utfordrende, og trusselbildet knyttet til datalekkasjer og informasjonstyveri blir stadig mer sofistikert. Gjennom NRKs arbeid er vi til stede i mange kanaler og på ulike plattformer.

Med jevne mellomrom opplever vi at NRK-adresser er en del av datalekkasjer der passord og brukernavn kommer på avveie. Det siste året har vi også sett vellykkede forbigåelser av flerkfaktor pålogging. Dette stiller hele tiden nye krav til det å oppdage og håndtere avvik og hendelser, for å beskytte både systemer og brukere.

NRK har informasjon som ikke må komme på avveie. Dette er kontaktinformasjon til kilder, upublisert materiale, informasjon om medarbeidere, informasjon om infrastruktur og publiseringsevne, for å nevne noe.

Nettfiske («phishing») utgjør en stadig større trussel. Flere medarbeidere fikk høsten 2024 sin brukerkonto kompromittert, og i et av tilfellene fikk trusselaktøren tilgang til filer. Angrepene ble oppdaget og stoppet. NRK har videre blitt utsatt for målrettet nettfiske der NRKs distriktsredaktør i Nordland Vibeke Madsen tilsynelatende var avsender i en e-post til sine medarbeidere, og meldingen inneholdt de mye brukte triksene «oppgave haster» og «svar her».

Med utviklingen av kunstig intelligens (KI) blir nettfiskeforsøk mer overbevisende og vanskeligere å oppdage. Slike angrep kan ramme hvem som helst og kan føre til tap av sensitive data eller kompromitterte systemer.

En annen måte trusselaktører normalt tar seg inn i en virksomhet på, er via sårbarheter i systemer. PST sier: *Vi forventer at norske virksomheter fortsatt vil rammes av cyberoperasjoner fra land som Russland, Kina, Nord-Korea og Iran i året som kommer. De siste årene har vi eksempelvis sett økt bruk av nulldagssårbarheter og verdikjedeangrep. Nulldagssårbarheter gir cyberaktørene mulighet til å utnytte en sårbarhet den utsatte ikke har kjennskap til. I enkelte operasjoner kan cyberaktøren ha tilgang til systemet i lang tid før sårbarheten blir kjent og tilstedeværelsen oppdaget.*

Datalekkasjer og informasjonstyveri representerer ikke bare teknologiske utfordringer, men også risiko for å skade tilliten til NRK som en pålitelig kilde til informasjon.

Trusselnivået vurderes å være høyt.

Svekkelse av tilliten til vårt innhold

Foto: William Jobling / NRK

84 prosent av det norske folk sier at de har svært stor eller ganske stor tillit til NRK, viser NRKs profilundersøkelse. En undersøkelse fra Medietilsynet viser at den eldre delen av befolkningen som er oppvokst med å lytte til radio, se på TV eller lese aviser, stoler mer på det som deles fra kjente medieaktører i sosiale medier, enn yngre generasjoner, som ikke oppsøker redaktørstyrte medier i like stor grad.

Sosiale medieplattformer, som X og Meta, har i ulik grad vært modererte. Slik moderering opphørte i forbindelse med at Donald Trump igjen ble president i USA og fikk ubetinget støtte fra disse selskapene, både økonomisk og politisk. Plattformene argumenterer med ytringsfrihet, men favoriserer en bestemt politisk retning, og åpenbare usannheter blir ikke fjernet.

Under presidentvalgkampen i USA høsten 2024 spredte Donald Trump et rykte om at immigranter spiste katter og hunder i byen Springfield. Det ble ikke gjort noe forsøk på å rette opp det som åpenbart var en usannhet, og reportasjer fra byen viste at mange innbyggere trodde det var sant.

I februar påstod Trump feilaktig at det var Ukraina som startet krigen og at president Zelenskyj er en diktator. Resultatet av slik feilinformasjon kan være at mange ikke tror på noen ting, heller ikke det som er sant.

Nøyaktighet i språk og begreper er viktig for å bevare tillit. En trusselaktør som Russland har stor interesse av hvilke ord som brukes og hvordan ord påvirker. Da for eksempel Dagsrevyen skulle oppsummere krigen i Ukraina i 2024, ble det sagt i studio at «russiske styrker erobret store områder øst i Ukraina». Bakgrunnen var sammenligning med året før, ikke i forhold til Ukrainas totale landområde. Det ble heller ikke problematisert hvor mye krigen har kostet Russland. Denne formuleringen ga et feil inntrykk, sa utenriksredaktør Sigurd Falkenberg Mikkelsen i bakkant. Formuleringer som gir feil inntrykk eller er unøyaktige, kan påvirke tilliten til vårt innhold, og derfor er nøyaktighet i språk svært viktig i NRKs flater.

I Nasjonal trusselvurdering 2025 gjør PST oppmerksom på at trusselaktører bruker influensere i påvirkningskampanjer. Ved bruk av influensere i redaksjonelt arbeid må bevisstheten rundt bindinger som kan være med å svekke tilliten til NRK, reflekterer PSTs uttalelser.

Trusselnivået vurderes å være høyt.

Misbruk av NRK-merkevarer

Skjerm bilde av falsk annonse.

NRK har høy troverdighet i befolkningen, og dette misbruker trusselaktører i bedragerier, i reklamer for egne produkter eller i desinformasjonskampanjer.

Vi har over lengre tid sett annonser og nettsider som ser ut som NRK-innhold, spredd via sosiale medier. Vi ser også at det spres falske historier om NRK-profiler som har blitt «arrestert», «mistet jobben» eller på andre måter hatt store problemer.

I en av annonsene som framstår som skjerm bilde fra NRK TV, reklamerer lege Kaveh Rashidi for en ny type medisin mot prostatakreft. Medisinen det reklameres for, eksisterer ikke, men troverdighet til NRK og til legen får folk til å bestille og forhåndsbetale for produktet, og de blir dermed svindlet. Slike annonser blir ved hjelp av KI-verktøy, mer og mer troverdige, og det er svært belastende for NRKs journalister og andre kjente personer som blir misbrukt. Det finnes liknende annonser og nettsider også i andre land, så alt tyder på at det er internasjonale aktører som står bak.

NRKs merkevare misbrukes på flere måter. Da serien «Bamsegutt» ble avpublisert av NRK, dukket alle episodene raskt opp på to ulike utenlandske nettsider. Det er tidkrevende å få tatt ned slike sider, og ofte dukker sidene opp igjen kort tid etter at de er tatt ned.

Under en av demonstrasjonene utenfor NRK våren 2024 var det demonstranter som hadde mikrofon med NRK-hette og adgangskort fra NRK rundt halsen. Alle skal vite at når det er en NRK-mikrofon, så blir du intervjuet av en NRK-journalist. Dette ser vi derfor på som alvorlig misbruk av NRKs merkevare.

Med den digitale utviklingen blir det snart umulig å skille falske innlegg på sosiale medier og falske nettsider fra NRK-produsert innhold. Da norske sikkerhetsmyndigheter la fram sine trusselvurderinger i februar, snakket justisminister Astri Aas-Hansen om viktigheten av å styrke motstandsdyktigheten i befolkningen.

NRK og de andre redaktørstyrte mediene har en viktig rolle når befolkningen skal lære å skille sant fra usant bedre. NRKs artikkel «Minst 50 norske kjendiser misbruk av svindlere på Facebook» (fra januar 2025) er et eksempel på journalistikk som kan være med på å heve kunnskapen om falske annonser i sosiale medier.

Trusselnivået vurderes å være høyt.

Foto: Christian Fougner/NRK

«...innsiderisikoen er reell. Norske virksomheter kan ikke vente på ytterligere advarsler fra sikkerhetstjenestene. Forebyggende tiltak må prioriteres i dag», skriver Nasjonal sikkerhetsmyndighet i Risiko 2025.

Når vi snakker om innsidevirksomhet i denne trusselvurderingen, snakker vi om personer som har eller har hatt lovlig adgang til NRKs lokaler og infrastruktur, og som med viten og vilje benytter adgangen til formål den ikke var ment for. Et resultat av slike handlinger kan være til skade for NRK. Motivet kan være misnøye, egen vinning eller press.

Gjennom medieoppslag er vi, også det siste året, gjort kjent med innsidehandling i norske virksomheter. I november kunne vi lese at en nordmann i 20-årene ble siktet for grov etterretningsvirksomhet etter å ha samlet inn og delt informasjon med russiske og iranske myndigheter. I fjor sommer ble det kjent at en nordmann var siktet for spionasje til fordel for Kina.

NRK har det siste året ikke registrert hendelser det er naturlig å kategorisere som innsidehandling, men det har vært hendelser som har elementer av innsidehandling i seg. Et eksempel er en manuelt utløst brannalarm, som vi med visshet kan si ikke var utløst ved et uhell. Et annet eksempel er en bakdør som fra innsiden var satt slik at det var mulig for utenforstående å ta seg inn. Et tredje eksempel er klær og mikrofonhette med NRK-logo brukt av ikke-ansatt som utgav seg for å være journalist.

Hver for seg er dette små hendelser, og det er fullt mulig at det ligger andre forklaringer til grunn. Så lenge vi ikke vet dette sikkert, kan vi likevel ikke se bort fra at vi står overfor innsidehandling. NRK må evne å ha flere tanker i hodet samtidig; det kan være tilfeldigheter eller en bevisst handling.

Kildeopplysninger er blant informasjonsverdiene NRK setter høyt og beskytter deretter. Det vil alltid være kilder et eller annet sted i verden som trenger ekstra beskyttelse, og det vil alltid være trusselaktører som jakter på slike kilder. Tilsvarende vil arbeidet i NRKs flytteprosjekter og i modernisering av produksjonsinfrastrukturen behandle kritiske verdier, og derfor må det være løpende og systematisk oppmerksomhet på temaet innsideproblematikk for å redusere risiko for NRK.

Trusselnivået vurderes å være moderat.

Vold, trusler og uønsket oppmerksomhet

Foto: Christian Fougner/NRK

Når en av NRKs journalister blir truet, er det en trussel mot NRK som helhet. Vi følger derfor utviklingen nøye!

Spørreundersøkelsen om trakassering, vold, trusler og uønsket oppmerksomhet viser at en av ti journalister i NRK har opplevd ubehag knyttet til jobben sin. I nyhetsavdelingen alene har to av ti vært utsatt for en eller annen form for ubehag fra eksterne. Når undersøkelsen samtidig viser at noen journalister påvirkes, både på jobb og i fritiden, og at noen svarer at journalistikken blir påvirket, da er det viktig å ta dette på alvor. Fire trusler har det siste året vært så alvorlige at NRK har politianmeldt disse.

Den sosiale medieplattformen Meta endrer innholdsfiltrere slik at terskelen er høyere før innhold fjernes. De avslutter samarbeidet med faktasjekkorganisasjoner som faktisk.no. Meta begrunner dette med ytringsfrihet, og det svarer til måten X fungerer på. Disse endringene kan gi et hardere ordskifte med flere udokumenterte påstander og ytterligere polarisering i sosiale medier, hvor redaktørstyrte medier og journalister blir angrepet med målrettede kampanjer, trusler og trusler om vold.

Generelt er det stor pressefrihet og gode arbeidsforhold for journalister her i landet, men det finnes unntak. Vi ser en økning i at NRK-journalister beskriver at de møtes med større skepsis, og at NRK-logo på mikrofon og bil ikke er like velkomment overalt. I forbindelse med en U19-landskamp i fotball mellom Norge og Israel, ble aggressivitet fra demonstrantene rettet mot pressen, og

en TV2-journalist ble angrepet og dradd i bakken. Avisa Varden mottok i mars 2024 trusler etter å ha publisert en artikkel. Redaktøren ble drapstruet og truslene inneholdt et ønske om å skade Varden som virksomhet.

Internasjonalt rapporteres det om en økning i antall fengslede journalister. Dette er av midlene stater bruker for å hindre journalister i å gjøre jobben sin. Ifølge Reportere uten grenser sitter 528 journalister fengslet, flest i Kina og Myanmar, etterfulgt av Israel, Belarus og Russland.

Israels kontroll av grensene til Gaza, der ingen vestlige journalister har fått slippe inn, er en annen måte å motarbeide pressefriheten på. NRK samarbeider med lokale team i Gaza, der 145 journalister er drept siden oktober 2023, minst 35 av dem på grunn av jobben som journalist, ifølge Reportere uten grenser.

Det er viktig for NRK å være tilstede i høyrisikoområder. NRK har fast korrespondent i Ukraina og Libanon, i tillegg til at journalister reiser til konfliktområder som for eksempel i Israel, Syria og DR Kongo. Risikoen for å bli utsatt for vold i disse områdene er høyere enn nivået for NRK generelt.

Trusselnivået vurderes å være moderat.

Aksjonisme

Foto: Christian Fougner/NRK

I 2024 var det rekordmange aksjoner utenfor NRKs hovedkontor på Marienlyst. Vi så tydelige aksjonsmål om å påvirke NRK til å ta stilling, for eksempel mot Israels deltakelse i Eurovision Song Contest (ESC). I andre sammenhenger har det vært mer trolig at aksjonsmålet ikke nødvendigvis har vært å påvirke NRK spesielt, men befolkningen generelt eller myndighetene. Aksjonene gikk rolig for seg og hverken mennesker eller eiendom ble skadet.

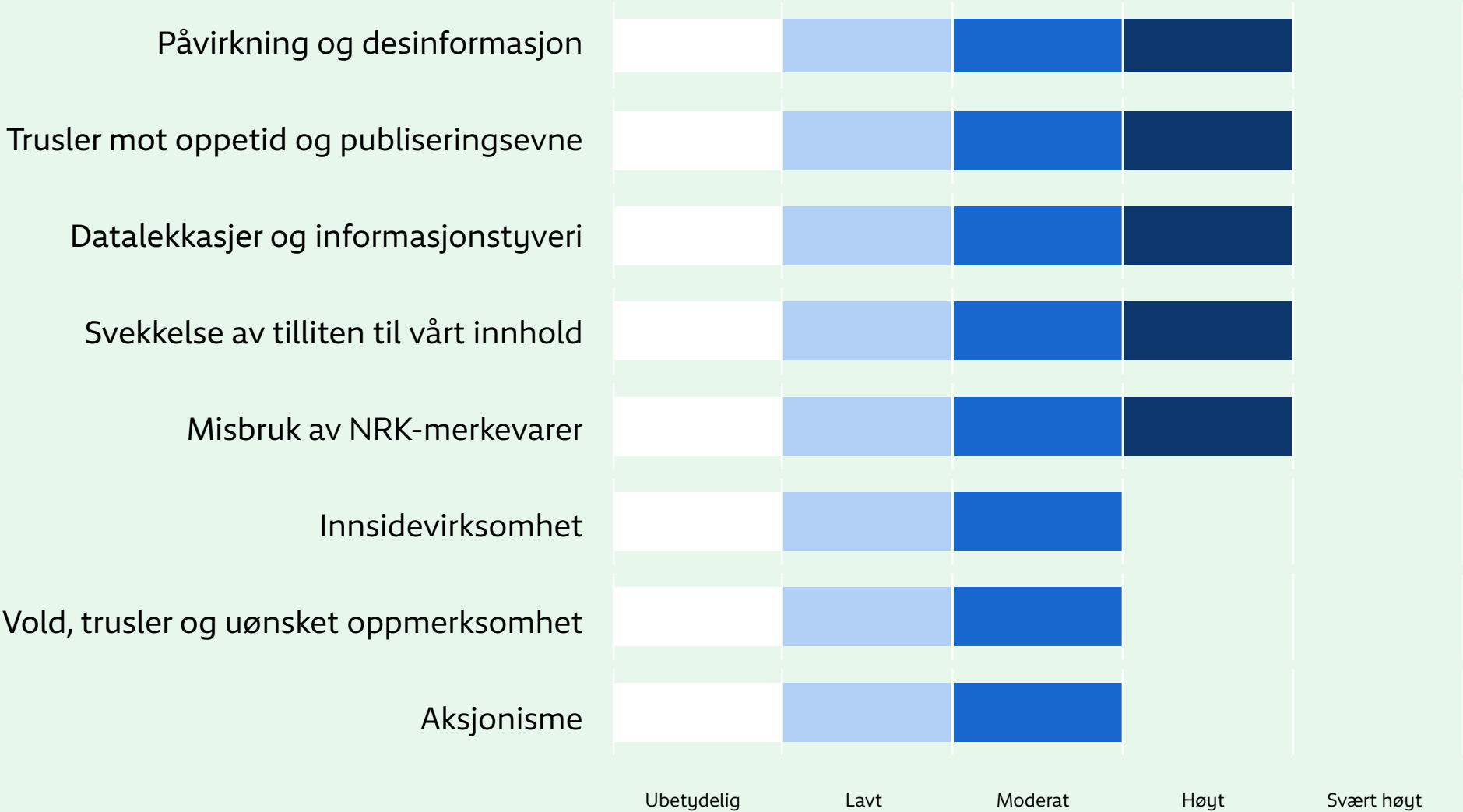
Direktesendt TV har de siste årene vært et virkemiddel i aksjonisters verktøykasse, for å vise fram og nå ut med sine budskap. Bevisstheten har økt hos NRK og andre kringkastere, og tiltak har mange ganger vært iverksatt. Aksjonsformen er fortsatt aktuell, og det er jevnlig forsøk på å bli eksponert i TV-bildet. Bevisstheten rundt at dette kan skje på *din* vakt må alltid være til stede hos hver og en som jobber med direktesendinger.

Når NRK utarbeider sine trusselvurderinger, er det naturlig å se til erfaringer i våre søsterorganisasjoner i de andre nordiske landene. Det siste året har SVT vært utsatt for en rekke aksjoner mot hovedinngangen der rød maling og illeluktende stoff er påført inngangspartiet. «Vandaliseringar mot SVT-huset», kaller den svenske kringkasteren det selv. Det er ikke kjent hvorfor det har skjedd eller hvem som har stått bak, men SVTs sikkerhetssjef Camilla Josephson ser alvorlig på det og sier «Det är ett angrepp på public service, på ett skyddsobjekt och i förlängningen på vår demokrati.»

Trusselnivået vurderes å være moderat.

NRKs åtte trusselkategorier

Utviklingen er stabil

Forsidefoto
Ragnhild Falch Gilberg/NRK

Bidragstere
Øystein Løvdal Andersen, Andreas Wiehe Berge, Christian Fougner, Gerd Fredriksen, Rita Nottveit, Sidsel Avlund, Tor Willy Laursen, Wegard Østby og Øyvind Vasaasen.

Eksterne kilder:
NSM - Risiko 2025
PST – Nasjonal trusselvurdering 2025
E-tjenesten – Fokus 2025
Politiet/Kripos - Cyberkriminalitet 2025
Nrk.no
Svt.se/nyheter
NRKs profil- og omdømmetrekker 2024
Newsguardtech.com

Interne kilder:
NRKs spørreundersøkelse om vold, trusler og uønsket oppmerksomhet 2024.

Eksempler brukt i rapporten er ikke uttømmende.

Arbeidet ble ferdigstilt 6. mars 2025.

Design: ANTI